

Quickscan natuurtoets

Herontwikkeling Nobelkwartier en Marie Curieweg

Gemeente De Bilt

Quickscan natuurtoets

Herontwikkeling Nobelkwartier en Marie Curieweg

De Bilt

Opdrachtgever: Gemeente De Bilt

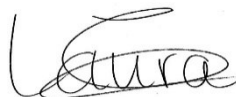
Projectnummer: 3443.01

Datum: 11-08-2021

Projectleider en rapporteur: Jur Metselaar

Autorisatie: Laura Tilleman

Opdrachtnemer: Buro Ontwerp & Omgeving
Velperweg 157
6824 MB Arnhem
Postbus 2033
6802 CA Arnhem
info@ontwerpenomgeving.nl
www.ontwerpenomgeving.nl

INHOUD

Pagina

1	INLEIDING	3
2	PROJECTGEBIED EN WERKZAAMHEDEN.....	4
2.1	Beschrijving projectgebied.....	4
2.2	Algemene constatering.....	5
2.3	Geplande werkzaamheden	6
3	WERKWIJZE.....	7
3.1	Bureauonderzoek.....	7
3.2	Veldbezoek.....	7
3.3	Betrouwbaarheid	7
4	BELEIDSKADER	8
4.1	Algemeen	8
4.2	Gebiedsbescherming.....	8
4.3	Soortbescherming	8
4.4	Houtopstanden	9
5	RESULTATEN	10
5.1	Gebiedsbescherming.....	10
5.2	Soortbescherming	11
5.3	Samenvatting	17
6	CONCLUSIE	18
6.1	Conclusies gebieds- en soortbescherming	18
6.2	Nader onderzoek.....	19
7	LITERATUURLIJST	20
7.1	Referenties	20
7.2	Gebruikte websites	20
7.3	Overige geraadpleegde bronnen	21

1 INLEIDING

In opdracht van gemeente De Bilt is door Buro Ontwerp & Omgeving een quickscan natuurtoets uitgevoerd in twee deelgebieden in de wijk Weltevreden van De Bilt. Het initiatief voorziet in de realisatie van een nieuwe sporthal en 108 woningen in het Nobelkwartier en de realisatie van zes patio-woningen aan de Marie Curieweg.

Het doel van de natuurtoets is om een indicatie te krijgen van de aanwezigheid en (mogelijke) effecten van de ingreep op beschermde gebieden en dier- en plantensoorten. Uit deze natuurtoets moet blijken of er nadelige effecten zijn op gebieden met een speciale beschermingsstatus, namelijk: Natura 2000-gebieden en Natuurnetwerk Nederland. Vervolgens worden de mogelijke effecten onderzocht op onder de Wet natuurbescherming beschermde dier- en plantensoorten. Als (nadelige) effecten niet uit te sluiten zijn moet nader onderzoek plaatsvinden, moeten er mitigerende/compenserende maatregelen getroffen worden en/of eventueel een ontheffing van de Wet natuurbescherming worden aangevraagd. Deze natuurtoets is gebaseerd op bureauonderzoek en een veldonderzoek.

In het voorliggende rapport worden achtereenvolgens het projectgebied (hoofdstuk 2), de werkwijze (hoofdstuk 3), het beleidskader (hoofdstuk 4), de resultaten (hoofdstuk 5) en de conclusie (hoofdstuk 6) beschreven.

2 PROJECTGEBIED EN WERKZAAMHEDEN

2.1 Beschrijving projectgebied

Het projectgebied betreft twee deelgebieden in de wijk Weltevreden van De Bilt met oppervlaktes van circa 43.700 m² en 1.100 m². Het grote deelgebied (hierna: Nobelkwartier) is aan drie zijden omsloten met laagbouwwooningen en grenst aan de westzijde aan de Biltse Rading met een strook flatgebouwen van wisselende hoogte. Het kleine deelgebied (hierna: Marie Curieweg 1) is omringd door laagbouwwooningen en grenst aan buurtgroen met een speelgelegenheid. Op de navolgende afbeelding is de begrenzing van het projectgebied weergegeven.

Figuur 1: Ligging van het projectgebied (rode kaders).

2.2 Algemene constatering

Het Nobelkwartier bestaat in de huidige situatie uit een sporthal, een cultureel centrum, garageboxen, een brandweergebouw, een flatgebouw, diverse parkeervoorzieningen, houtopstanden, vrijstaande bomen, laanbomen, een aantal grasvelden en een braakliggend terrein. Marie Curieweg 1 betreft een gymzaal met de direct omringende groenvoorzieningen. Figuur 2 en 3 geven een sfeerimpressie van het projectgebied.

Figuur 2, Nobelkwartier: Zuidzijde van de sporthal, het brandweergebouw en een zwarte berk (linksboven); Voorzijde van het brandweergebouw (rechtsboven); Garageboxen tussen de sporthal en de Biltse Rading (linksonder); Platanenrijen langs de parkeervoorziening van het flatgebouw (rechtsonder).

Figuur 3, Marie Curieweg 1: Blik op de westzijde van de gymzaal.

2.3 Geplande werkzaamheden

In het Nobelkwartier voorziet het plan in de realisatie van een nieuwe sporthal en 108 woningen. Daarnaast wordt ook voorzien in nieuwe groen- en parkeervoorzieningen. De bestaande sporthal is van een oud bouwconcept en heeft een gebogen dakconstructie waardoor het niet kan worden opgesplitst in twee zaaldelen. Om deze reden is besloten dat de sporthal gesloopt dient te worden. Het aangrenzende brandweergebouw zal eveneens worden gesloopt. Het naastgelegen cultureel centrum H.F. Witte wordt gerenoveerd of nieuwgebouwd. De nieuw te bouwen woningen zullen worden geplaatst op de bestaande grasvelden en parkeervoorzieningen. Het flatgebouw en het merendeel van de aanwezige bomen zullen echter behouden blijven. Ook de garageboxen blijven behouden. Onder de bomen die naar verwachting worden gekapt bevinden zich twee zomereiken, één ruwe/zachte berk, één zwarte berk, vijf platanen en één boom uit het geslacht Prunus.

Aan de Marie Curieweg 1 voorziet het plan in de realisatie van zes patiowoningen. In de huidige situatie bevindt zich hier een gymzaal die niet meer aan de moderne eisen voldoet. De bestaande gymzaal wordt daarom gesloopt en in de toekomst zal de sporthal in het Nobelkwartier ook een nieuwe gymvoorziening herbergen. De omliggende bosschages rond de gymzaal zullen eveneens worden verwijderd.

3 WERKWIJZE

3.1 Bureauonderzoek

Voorafgaand aan het veldbezoek is onderzoek gedaan naar de ligging van het gebied ten opzichte van beschermde natuurgebieden, de voorkomende habitats en de verspreidingsgegevens van beschermde soorten in en rondom het gebied. De bronnen die hiervoor zijn geraadpleegd zijn te vinden in de literatuurlijst (zie hoofdstuk 7).

3.2 Veldbezoek

Het veldbezoek is uitgevoerd op 5 maart 2021 en vond plaats van 09:30 tot 11:10. Tijdens het veldbezoek was het zonnig, stond er een zwakke oostenwind (O2) en was het circa 3 graden Celsius. Er is gekeken naar het terrein en de geschiktheid hiervan voor beschermde plant- en diersoorten. Ook is gekeken naar de aanwezigheid van beschermde soorten, met inbegrip van sporen als braakballen, uitwerpselen, nesten en andere mogelijke verblijfplaatsen.

3.3 Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de huidige wet- en regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van het projectgebied voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van deze soorten.

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan natuurtoets geldig is voor een periode van maximaal drie jaar, tenzij de ecologische omstandigheden in deze periode wezenlijk zijn veranderd en/of de Wet natuurbescherming, of wanneer inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan drie jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de natuurtoets opnieuw te onderzoeken.

4 BELEIDSKADER

4.1 Algemeen

De Wet natuurbescherming (Wnb) heeft als doel de natuur te beschermen, te ontwikkelen en de biologische diversiteit te behouden en herstellen. Voor ruimtelijke ingrepen zijn naast de algemene zorgplicht (artikel 1.11) ook hoofdstuk 2 (Natura 2000-gebieden), hoofdstuk 3 (soortenbescherming) en hoofdstuk 4 (houtopstanden) van de Wnb van belang. Beschermde gebieden die geen deel uitmaken van het Natura 2000-netwerk vallen onder het Natuurnetwerk Nederland. Deze gebieden vallen echter niet onder de Wnb, maar worden op provinciaal niveau beschermd.

4.2 Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden

Natura 2000-gebieden zijn aangewezen op basis van de Vogel- en Habitatrichtlijn van de Europese Unie. Dit zijn gebieden waarin habitats en soorten beschermd worden die van Europees belang zijn. Per Natura 2000-gebied zijn specifieke instandhoudingsdoelen opgesteld. Projecten en andere handelingen die negatieve effecten hebben op de kwaliteit van de habitats en/of de instandhoudingsdoelen van het gebied mogen niet plaatsvinden zonder een vergunning. Dit geldt niet alleen voor projecten en handelingen binnen het Natura 2000-gebied. Ook projecten en handelingen aangrenzend of buiten het gebied kunnen negatieve effecten veroorzaken.

Natuurnetwerk Nederland

Natuurnetwerk Nederland (NNN) bestaat uit een netwerk van natuurgebieden en heeft als doel deze beter met elkaar en omliggende agrarische gebieden te verbinden. Het NNN is niet meegenomen in de Wnb; provincies wijzen zelf gebieden aan en dragen de verantwoordelijkheid voor het NNN en zijn behoud en ontwikkeling. In Utrecht zijn de NNN-gebieden vastgesteld in de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie en beschermd volgens de bijbehorende Provinciale Ruimtelijke Verordening (Provincie Utrecht, 2017^{ab}).

Ruimtelijke ingrepen mogen de kenmerken en waarden van het NNN niet schaden. Dit wordt gewaarborgd door het 'nee, tenzij'-principe. Dit houdt in dat de voorgenomen ontwikkeling geen doorgang kan vinden als er sprake is van significant negatieve effecten, tenzij wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- De ontwikkeling moet van groot openbaar belang zijn;
- Er zijn geen reële alternatieven;
- Negatieve effecten op oppervlakte, samenhang en wezenlijke kenmerken en waarden worden zoveel mogelijk beperkt en de overblijvende effecten worden gelijkwaardig gecompenseerd.

4.3 Soortbescherming

De Wet natuurbescherming kent drie beschermingsregimes voor soorten:

- Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (Wnb § 3.1)
- Beschermingsregime soorten uit bijlage IV van de Habitatrichtlijn, bijlage II van het verdrag van Bern en bijlage I van het verdrag van Bonn (Wnb § 3.2)
- Beschermingsregime andere soorten (Wnb § 3.3)

In bovengenoemde paragrafen uit de Wnb zijn verbodspalingen vastgesteld en is vastgesteld voor welke handelingen een vrijstelling verleend kan worden. De verbodsbepalingen houden in dat vogels en andere beschermde soorten niet gedood of opzettelijk gestoord mogen worden en nesten, voortplantings- en rustplaatsen niet beschadigd mogen worden. Verder mogen beschermde planten niet geplukt of vernield worden. Als de werkzaamheden van het project leiden tot het overtreden van deze verbodsbepalingen moet worden nagegaan of een provinciale vrijstelling geldt of dat een ontheffing moet worden verkregen.

4.4 Houtopstanden

Als houtopstanden buiten de bebouwde kom worden geveld kan er een meld- en herbeplantingsplicht gelden. Dergelijke houtopstanden worden in de Wet natuurbescherming omschreven als een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend die een oppervlakte van 10 are of meer beslaan. Ook wordt een rijbeplanting van meer dan 20 bomen als houtopstand gerekend (Wnb §4.1).

5 RESULTATEN

5.1 Gebiedsbescherming

Natura 2000

Het projectgebied valt buiten het Natura 2000-netwerk. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is gelegen op een afstand van circa 5,9 kilometer van het projectgebied en betreft de 'Oostelijke Vechtplassen' (figuur 4). Andere Natura 2000-gebieden liggen op meer dan 10 kilometer afstand.

Figuur 4. Ligging projectgebied (rode stippen en pijlen) t.o.v. de Natura 2000-gebieden (groen gearceerde vlakken).

Storingsfactoren als oppervlakteverlies, versnippering, verontreiniging, verdroging, verstoring door geluid, verstoring door licht, verstoring door trilling, optische verstoring en verstoring door mechanische effecten zijn niet aan de orde. Gezien de afstand tot de Natura 2000-gebieden kunnen deze negatieve effecten op voorhand worden uitgesloten. Indirecte negatieve effecten als gevolg van stikstofdepositie kunnen echter niet op voorhand worden uitgesloten. Er wordt daarom verzocht om een AERIUS-berekening uit te laten voeren.

Natuurnetwerk Nederland

Het projectgebied ligt op circa 550 meter afstand van gebieden die behoren tot het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (figuur 5). Gezien de ligging buiten deze gebieden worden de kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen van het NNN bij de werkzaamheden niet aangetast.

Figuur 5. Ligging projectgebied (rood) t.o.v. het Natuurnetwerk Nederland (donkergroen).

Houtopstanden

De houtopstanden in het projectgebied vallen niet onder de definitie houtopstanden, zoals bedoeld in paragraaf 4.1 van de Wet natuurbescherming. De bomen die zullen worden gekapt bevinden zich namelijk binnen de bebouwde kom. Daarnaast zijn er in het projectgebied geen bomen aanwezig die op de lijst van waardevolle bomen van gemeente De Bilt staan. Wel geldt er mogelijk gemeentelijke regelgeving voor de kap van deze bomen.

5.2 Soortbescherming

Vleermuizen

Op basis van openbare verspreidingsgegevens kunnen de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, gewone grootoorvleermuis, franjestaart, vale vleermuis, meervleermuis en watervleermuis in de omgeving van het projectgebied voorkomen. Alle vleermuissoorten vallen onder de Habitatrichtlijn (artikel 3.5 Wnb).

Verblijfplaatsen

Vleermuizen kunnen globaal opgedeeld worden in boombewonende soorten zoals de rosse vleermuis en gebouwbewonende soorten zoals de gewone dwergvleermuis. Ook zijn er soorten die zowel gebouw- als boombewonend zijn.

Gebouwbewonende soorten maken doorgaans gebruik van spouwruimtes, spleten en vergelijkbare ruimtes in gebouwen. Van de te slopen gebouwen zijn de gymzaal, de sporthal en het cultureel centrum gedeeltelijk voorzien van invliegopeningen waardoor vleermuizen de spouwruimtes van deze gebouwen kunnen bereiken (figuur 6). Bij de gymzaal gaat het om drie geschikte zijdes, bij de sporthal om twee zijdes en bij het cultureel centrum om vier zijdes (rondom het hoge gebouwgedeelte). Het gebouw aan de Marie Curieweg heeft daarnaast ook een ventilatierooster die vleermuizen eventueel als invliegopening kunnen gebruiken. Het brandweergebouw is echter niet geschikt aangezien deze een metalen bovenconstructie heeft en voorzien is van een plat dak. Het overige deel van het gebouw is van baksteen, maar er zijn geen open stootvoegen of kieren die vleermuizen toegang kunnen geven tot tussenruimtes (zie bijlage).

Omdat de gymzaal en sporthal geschikt zijn als verblijfplaats kan de aanwezigheid van gebouwbewonende vleermuizen niet op voorhand worden uitgesloten.

Figuur 6. Een aantal open stootvoegen in het cultureel centrum (links) en de oude sporthal (rechts) die vleermuizen toegang kunnen geven tot de spouwruimte (gele pijlen).

In het projectgebied zijn houtopstanden, vrijstaande bomen en laanbomen aanwezig, waarvan diverse bomen zullen worden gekapt. Alle bomen - inclusief de bomen die naar verwachting worden gekapt - werden daarom geïnspecteerd op de aanwezigheid van holtes en andere openingen die door boombewonende vleermuizen kunnen worden gebruikt. Deze werden niet aangetroffen waardoor negatieve effecten op verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen kunnen worden uitgesloten.

Vliegroutes

Vleermuizen volgen vaak lijnvormige elementen om heen en weer te bewegen tussen de verblijfplaatsen en foerageergebieden. Het behoud van lijnvormige landschapselementen is daarom van groot belang voor de instandhouding van vleermuispopulaties. Door het kappen van enkele bomen worden echter geen kwetsbare verbindingen aangetast. Er zullen nog voldoende bomen blijven staan waardoor er geen negatieve effecten zijn op potentiële vliegroutes van vleermuizen.

Foerageergebieden

De in Nederland voorkomende vleermuizen leven allemaal van insecten. Ze foerageren daarom op allerlei plekken waar veel vliegende insecten aanwezig zijn. Enkele voorbeelden van dit soort gebieden zijn wind-beschutte plaatsen langs lijnvormige elementen (bijv. sloten, beken en houtwallen), maar ook open plekken in bosgebieden of langs oevers met rietkragen. Bij het verdwijnen van essentiële foerageergebieden gaan de verblijfplaatsen ook verloren. In het projectgebied zijn veel houtopstanden, vrijstaande bomen en laanbomen aanwezig. Een groot deel hiervan blijft behouden waardoor er geen negatieve effecten kunnen zijn op essentiële foerageergebieden.

Grondgebonden zoogdieren

Algemene soorten

Verschillende algemene grondgebonden zoogdieren kunnen voorkomen in en rondom het projectgebied, bijvoorbeeld de mol en egel. Het is niet uit te sluiten dat deze zoogdieren in het projectgebied aanwezig zijn tijdens de werkzaamheden. Voor de meeste grondgebonden zoogdieren geldt in Utrecht een vrijstelling van de Wet natuurbescherming. Verder moet wel de zorgplicht in acht worden gehouden (artikel 1.11 Wnb), waarbij handelingen die nadelige effecten veroorzaken achterwege gelaten moeten worden. Indien dit niet mogelijk is moeten maatregelen worden genomen om negatieve effecten te voorkomen of beperken.

Strikt beschermde soorten

Op basis van verspreidingsgegevens kunnen de boommarter, steenmarter, das en eekhoorn in de omgeving van het projectgebied voorkomen. Gezien de ligging van het projectgebied binnen de bebouwde kom kunnen de boommarter en das op voorhand worden uitgesloten. Deze soorten vermijden bebouwde gebieden met een stedelijk karakter.

De steenmarter gebruikt hooizolders, loze ruimtes onder het dak, schuurtjes, boomholtes en dichte struiken als verblijfplaats (Zoogdierverseniging, 2021^b). Tijdens de quickscan is gelet op sporen (bijv. latrines en prooiresten) die duiden op de aanwezigheid van de soort. De gebouwen zijn echter niet toegankelijk en de houtopstanden in het projectgebied bieden te weinig dekking. Sporen werden dan ook niet aangetroffen. Negatieve effecten op vaste rust- en verblijfplaatsen van de steenmarter kunnen worden uitgesloten.

Eekhoorns bouwen bolvormige nesten in bomen. Deze hebben een doorsnede van 30 tot 50 cm en zijn vooral 's winters goed waarneembaar. Nesten van eekhoorns kunnen op die van de ekster lijken, maar zijn te onderscheiden door de aanwezigheid van blaadjes. Soms gebruiken ze ook boomholtes, oude kraaien- of eksternesten of grote nestkasten als nestplaats (Zoogdierverseniging, 2021^a). De bomen in het projectgebied zijn daarom geïnspecteerd op de aanwezigheid van oude kraaien- en eksternesten, holtes en andere mogelijke verblijfplaatsen. Deze werden niet aangetroffen. Wel zijn er twee eksternesten aanwezig in de platanen ten oosten van het flatgebouw. Bij deze nesten werden eksters aangetroffen, waardoor de eekhoorn deze niet in gebruik zal nemen. Aangezien er geen geschikte verblijfplaatsen aanwezig zijn kunnen negatieve effecten op rust- en verblijfplaatsen van de eekhoorn worden uitgesloten.

Vogels

Algemene soorten

Verschillende algemene vogelsoorten kunnen voorkomen in en rondom het projectgebied. Tijdens het veldbezoek werden de houtduif, kauw, merel, roodborst, heggenmus, winterkoning, vink en het vuurgoudhaantje waargenomen. Alle in het wild levende vogelsoorten mogen niet opzettelijk gestoord, gevangen of gedood worden volgens de Vogelrichtlijn (artikel 3.1 Wnb). Tevens zijn alle vogelsoorten tijdens het broedseizoen beschermd. Omdat niet kan worden uitgesloten dat algemene vogels het volgende broedseizoen zullen nestelen in het projectgebied, geldt dat buiten het broedseizoen moet worden gewerkt om verstoring te voorkomen. Voor de meeste vogels kan worden aangenomen dat het broedseizoen van 15 maart tot en met 15 juli loopt, maar bij enkele soorten begint het seizoen eerder of loopt het langer door. Geldend hierbij is de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

Strikt beschermde soorten

Van sommige vogelsoorten zijn de vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond beschermd. Binnen de bebouwde kom van De Bilt kunnen dit de sperwer, ransuil, gierzwaluw en huismus zijn.

De sperwer broedt voornamelijk in jonge dichte naaldbossen en halfopen landschappen, maar kan ook in laanbomen, geïsoleerde bosjes en parken broeden (Vogelbescherming Nederland, 2021^b). In de aanwezige bomen werden geen nesten aangetroffen die gebruikt kunnen worden door de sperwer. Hierdoor kunnen negatieve effecten op de jaarrond beschermde nesten van de sperwer worden uitgesloten.

De ransuil leeft in kleinschalige landbouwlandschappen, bosranden, parken en open bosgebieden. De soort broedt meestal in oude nesten van kraaien, eksters en soms in oude nesten van reigers, roofvogels of eekhoorns. Bij voorkeur bevinden deze zich in naaldbomen, maar ook in boomopslag, houtwallen en vrijstaande bomen (Vogelbescherming Nederland, 2021^a). In het projectgebied is gekeken naar de aanwezigheid van nesten in bomen en onder enkele coniferen aan de Marie Curieweg werd gekeken naar de aanwezigheid van uitwerpselen en braakballen, maar deze werden niet aangetroffen. De aanwezige ekster-nesten zijn nog door deze soorten in gebruik en kunnen daarom niet worden overgenomen door de ransuil. Negatieve effecten op de jaarrond beschermde nesten van de ransuil kunnen worden uitgesloten.

De gierzwaluw is een soort die voorkomt in dorpen en steden waar hij broedt in donkere holtes, spleten en onder dakpannen van gebouwen (BIJ12, 2017^a). De sporthal bestaat deels een plat dak en deels uit een gebogen dakconstructie zonder openingen en spleten. De gymzaal aan de Marie Curieweg heeft een plat dak zonder geschikte invliegopeningen. Dit betekent dat er geen geschikte nestlocaties in de te slopen gebouwen aanwezig zijn. Negatieve effecten op de jaarrond beschermde nesten van de gierzwaluw kunnen daarom worden uitgesloten.

De huismus is een standvogel die gebonden is aan bebouwing en komt voornamelijk voor in dorpen en steden. Nesten worden doorgaans gebouwd onder dakpannen of kieren en spleten van woningen (BIJ12, 2017^b). In het projectgebied werden geen geschikte nestlocaties en huismussen aangetroffen. Wel werden enkele zingende huismussen gehoord bij de rijtjeswoningen op de Albert Schweitzerweg. De werkzaamheden hebben echter geen effect op deze populatie en ook de functionele leefomgeving blijft onaangetaast. Negatieve effecten op de jaarrond beschermde nestplaatsen van de huismus kunnen daarom worden uitgesloten en de bosschages in het projectgebied maken geen deel uit van de essentiële functionele leefomgeving.

Naast strikt beschermde soorten, staan er in de Wet natuurbescherming ook soorten beschreven waarvan het nest alleen jaarrond beschermd is als er zwaarwegende ecologische redenen zijn. Dit zijn bijvoorbeeld de tijdens de quickscan waargenomen ekster, zwarte kraai, boomkruiper en pimpelmees. In de omgeving van het projectgebied zijn echter voldoende uitwijkmogelijkheden, waardoor er geen ecologisch zwaarwegende redenen zijn om potentiële nesten van deze soorten jaarrond te beschermen.

Reptielen en amfibieën

Algemene soorten

Op basis van openbare verspreidingsgegevens zijn verschillende algemene amfibieën in en rondom het projectgebied te verwachten, bijvoorbeeld de kleine watersalamander en bruine kikker. Voor de algemene soorten geldt een vrijstelling van de Wet natuurbescherming. Verder geldt wel de zorgplicht (artikel 1.11 Wnb), waarbij handelingen die nadelige effecten hebben achterwege gelaten moeten worden. Indien dit niet mogelijk is moeten maatregelen worden genomen om negatieve effecten te voorkomen of beperken.

Strikt beschermde soorten

Uit de openbare beschikbare verspreidingsgegevens blijkt dat de heikikker, kamsalamander, poelkikker, hazelworm, levendbarende hagedis en ringslang in de omgeving van het projectgebied kunnen voorkomen. Echter, gezien de ligging van het projectgebied in de bebouwde kom en de afwezigheid van aquatische elementen kunnen negatieve effecten op de strikt beschermde reptielen en amfibieën op voorhand worden uitgesloten.

Vlinders

Strikt beschermde soorten

Uit de openbare beschikbare verspreidingsgegevens blijkt dat de grote vos eventueel te verwachten zijn in de omgeving van het projectgebied. Deze vlindersoort is nationaal beschermd onder de Wet natuurbescherming (artikel 3.10 Wnb).

De grote vos is een zeldzame, migrerende vlinder die haar eitjes legt rond de bovenste takken van hoogopgaande bomen. In Nederland voorzien iepen in 96% van de gevallen in de voortplantingsplaatsen van grote vossen. Sommige wilgensoorten, de pruim en de zoete kers vullen de overige 4% op. De soort overwintert als vlinder in oude, houten schuren, in holle bomen en tussen houtstapels (Nederlands Soortenregister, 2021). In het projectgebied is een kleine boom uit het geslacht *Prunus* aanwezig, maar gezien het geringe formaat is deze niet geschikt als waardplant. Daarnaast zijn er geen houten schuren, holle bomen en houtstapels aanwezig waar de soort kan overwinteren. Negatieve effecten op de voortplantings- en overwinteringslocaties kunnen daarom worden uitgesloten.

Overige beschermde diersoorten

Er zijn geen waarnemingen bekend van strikt beschermde vissen, weekdieren en kevers rondom het projectgebied. Uit de openbare beschikbare verspreidingsgegevens blijkt echter wel dat de gevlekte witsnuitlibel in de omgeving van het projectgebied kan voorkomen. Echter, aangezien er in het projectgebied geen aquatische elementen aanwezig zijn kunnen negatieve effecten op de gevlekte witsnuitlibel op voorhand worden uitgesloten.

Vaatplanten

Op basis van openbare verspreidingsgegevens blijkt dat de strikt beschermde drijvende waterweegbree en blaasvaren in de omgeving van het projectgebied te verwachten zijn. Van deze soorten kan de drijvende waterweegbree op voorhand worden uitgesloten. In het projectgebied zijn namelijk geen aquatische elementen aanwezig.

De blaasvaren is een soort die onder andere groeit op rotsen, (puin)hellingen en oude muren. In het stedelijk gebied is de soort zeer zeldzaam (NDFF, 2021). In het projectgebied is daarom gekeken of er groeiplaatsen van deze soort aanwezig zijn. Deze werden echter niet aangetroffen waardoor negatieve effecten op de blaasvaren kunnen worden uitgesloten.

Tijdens de quickscan werden alleen algemene plantensoorten waargenomen; namelijk de venijnboom, beuk, zomereik, zwarte els, ruwe/zachte berk, zwarte berk, hazelaar, klimop, hulst, gewone braam, rode ribes, plataan, wilde liguster, grote brandnetel, gewoon speenkruid, bonte krokus, stinkende gouwe, gewoon sneeuwkllokje, driekleurig viooltje, wilde narcis en madeliefje. Voor deze soorten geldt echter geen ontheffingsplicht.

5.3 Samenvatting

Onderstaande tabel geeft de soorten weer die (mogelijk) aanwezig zijn, de effecten waar ze last van hebben en eventuele vervolgstappen die genomen moeten worden.

Soortgroep	Soort(en)	Aanwezigheid	Mogelijk effect	Opmerkingen
Vleermuizen	Verblijfplaatsen gebouw-bewonende soorten	Mogelijk	Verstoring of verdwijnen verblijfplaatsen	Nader onderzoek nodig
	Verblijfplaatsen boom-bewonende soorten	Nee	Nee	-
	Vliegroutes	Nee	Nee	-
	Foerageergebieden	Nee	Nee	-
Grondgebonden zoogdier-soorten	Algemene soorten	Mogelijk	Nee*	-
	Strikt beschermde soorten	Nee	Nee	-
Vogels	Algemene soorten	Ja	Verstoring of verdwijnen nestplaatsen	Werken buiten het vogelbroedseizoen
	Strikt beschermde soorten	Nee	Nee	-
Reptielen en amfibieën	Algemene soorten	Mogelijk	Nee*	-
	Strikt beschermde soorten	Nee	Nee	-
Vlinders	Strikt beschermde soorten	Nee	Nee	-
Overige dier-soorten	Strikt beschermde soorten	Nee	Nee	-
Vaatplanten	Strikt beschermde soorten	Nee	Nee	-

*Er dient rekening te worden gehouden met de algemene zorgplicht.

6 CONCLUSIE

6.1 Conclusies gebieds- en soortbescherming

Er is onderzoek gedaan naar de mogelijke effecten van het project op vaste verblijf- en rustplaatsen van beschermde plant- en diersoorten (Wnb). Daarnaast zijn de mogelijke effecten op beschermde natuurgebieden onderzocht. Deze worden in dit hoofdstuk verder toegelicht.

Gebiedsbescherming

Gezien de afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (5,9 km) kunnen storingsfactoren als oppervlakteverlies, versnippering, verontreiniging, verdroging, verstoring door geluid, verstoring door licht, verstoring door trilling, optische verstoring en verstoring door mechanische effecten op voorhand worden uitgesloten. Indirecte negatieve effecten als gevolg van stikstofdepositie kunnen echter niet op voorhand worden uitgesloten. Er wordt daarom verzocht om een AERIUS-berekening uit te laten voeren.

Het projectgebied ligt op circa 550 meter afstand van gebieden die behoren tot het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Gezien de ligging buiten deze gebieden worden de kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen van het NNN bij de werkzaamheden niet aangetast.

Houtopstanden

De houtopstanden in het projectgebied vallen niet onder de definitie houtopstanden, zoals bedoeld in paragraaf 4.1 van de Wet natuurbescherming. De bomen die zullen worden gekapt bevinden zich namelijk binnen de bebouwde kom. Daarnaast zijn er in het projectgebied geen bomen aanwezig die op de lijst van waardevolle bomen van gemeente De Bilt staan. Wel geldt er mogelijk gemeentelijke regelgeving voor de kap van deze bomen.

Soortbescherming

Van enkele soorten is de aanwezigheid in het projectgebied niet uit te sluiten. Hieronder wordt per soortgroep ingegaan op de bescherming en de mogelijke effecten die zij kunnen ondervinden door de werkzaamheden.

Vleermuizen

Gebouwbewonende soorten maken doorgaans gebruik van spouwruimtes, spleten en vergelijkbare ruimtes in gebouwen. De gymzaal, de sporthal en het cultureel centrum zijn (gedeeltelijk) voorzien van invliegopeningen waardoor vleermuizen de spouwruimtes van deze gebouwen kunnen bereiken. Bij de gymzaal gaat het op drie geschikte zijdes, bij de sporthal om twee zijdes en bij het cultureel centrum om vier zijdes (rondom het hoge gebouwgedeelte). Alle vleermuissoorten vallen onder de Habitatrichtlijn en zijn beschermd volgens artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming. Hierdoor is het verboden om de soorten opzettelijk te storen, vangen of doden en vaste rust- of verblijfplaatsen opzettelijk te beschadigen of vernielen. De sloop van de gebouwen zou kunnen leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming als deze als verblijfplaats fungeren. De aanwezigheid van vleermuizen in de bebouwing moet daarom nader worden onderzocht.

Algemene diersoorten

Het kan zijn dat er tijdens de werkzaamheden algemene diersoorten in het projectgebied voorkomen. Hierbij moet de algemene zorgplicht in acht worden genomen (artikel 1.11 Wnb). Handelingen die nadelige effecten hebben moet worden voorkomen. Indien dit niet mogelijk is moeten maatregelen worden genomen om negatieve effecten te voorkomen. Overigens moeten de werkzaamheden plaatsvinden buiten het vogelbroedseizoen omwille de aanwezigheid van algemene broedvogelsoorten.

6.2 Nader onderzoek

Gelet op de geschiktheid van het projectgebied voor vleermuizen is nader onderzoek noodzakelijk om de daadwerkelijke functie van het projectgebied voor deze soorten te kunnen bepalen. Deze informatie is benodigd om vast te kunnen stellen of overtredingen van de Wet natuurbescherming aan de orde zijn.

Het nader onderzoek dient uitgevoerd te worden conform het vleermuisprotocol 2021 (Vleermuisvakbe-raad Netwerk Groene Bureaus & Zoogdiervereniging, 2021).

Voor gebouwbewonende soorten worden de onderzoeksmethoden van de gewone dwergvleermuis aangehouden, waarbij ook andere vleermuissoorten kunnen worden aangetoond. Dit houdt in dat er in de periode van mei t/m september de volgende onderzoeken uitgevoerd dienen te worden:

- Kraamverblijven: Twee onderzoeksrondes (15 mei - 15 juli) met een tussenperiode van minimaal tien dagen, waarbij minimaal één onderzoeksrunde moet plaatsvinden in juni;
- Zomerverblijven: Twee onderzoeksrondes (15 mei - 15 juli) met een tussenperiode van minimaal tien dagen, waarbij één onderzoeksrunde gecombineerd kan worden uitgevoerd met een onderzoek naar kraamverblijven;
- Paarverblijven: Twee onderzoeksrondes (15 aug - 30 sep) met een tussenperiode van minimaal tien dagen, waarvan minimaal één onderzoeksrunde moet plaatsvinden rond middernacht.
- Massawinterverblijven: Twee onderzoeksrondes (1 aug - 10 sep) met een tussenperiode van minimaal tien dagen. Dit onderzoek kan gecombineerd worden uitgevoerd met het onderzoek naar paarverblijven. Onderzoek naar massawinterverblijven is vanwege de grootte van het gebouw alleen van toepassing op de sporthal.

7 LITERATUURLIJST

7.1 Referenties

BIJ12 (2017^b). *Kennisdocument Gierzwaluw, Apus apus, versie 1.0, juli 2017*. BIJ12: Utrecht, Nederland.

BIJ12 (2017^b). *Kennisdocument Huismus, Passer domesticus, versie 1.0, juli 2017*. BIJ12: Utrecht, Nederland.

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) (2021). *Blaasvaren*. Geraadpleegd op 3 maart 2021 via <https://www.verspreidingsatlas.nl/0389#>

Nederlands Soortenregister (2021). *Grote vos, Nymphalis polychloros*. Geraadpleegd op 3 maart 2021 via https://www.nederlandsesoorten.nl/linnaeus_ng/app/views/species/nsr_taxon.php?id=168189&cat=152

Provincie Utrecht (2017^a). *Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028: Provincie Utrecht (Herijking 2016)*. Provinciale Staten van Utrecht: Utrecht, Nederland.

Provincie Utrecht (2017^b). *Provinciale Ruimtelijke Verordening 2013: Provincie Utrecht (Herijking 2016)*. Provinciale Staten van Utrecht: Utrecht, Nederland.

Vogelbescherming Nederland (2021^a). *Ransuil*. Geraadpleegd op 3 maart 2021 via <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/ransuil>

Vogelbescherming Nederland (2021^b). *Sperwer*. Geraadpleegd op 3 maart 2021 via <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/sperwer>

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus & Zoogdiervereniging (2021). *Vleermuisprotocol 2021, januari 2021*. Geraadpleegd op 8 maart 2021 via <https://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>

Zoogdiervereniging (2021^a). *Eekhoorn*. Geraadpleegd op 3 maart 2021 via <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/eekhoorn>

Zoogdiervereniging (2021^b). *Steenmarter*. Geraadpleegd op 3 maart 2021 via <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/steenmarter>

7.2 Gebruikte websites

www.floron.nl

www.pdok.nl

www.ravon.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.waarneming.nl

www.zoogdiervereniging.nl

7.3 Overige geraadpleegde bronnen

Dietz, C. & Kiefer, A. (2016). *Bats of Britain and Europe*. Londen, Verenigd Koninkrijk: Bloomsbury Publishing.

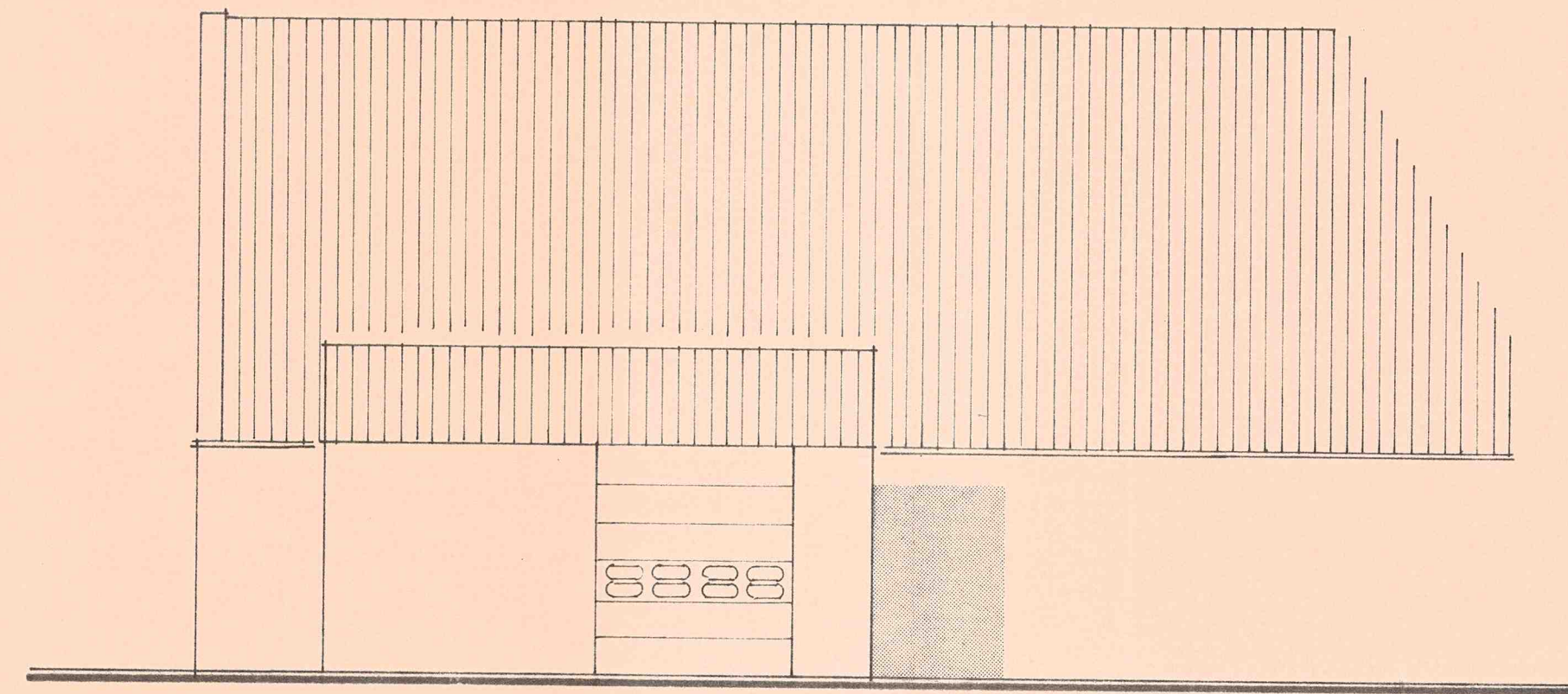
Jędrzejewski, W. & Sidorovich, V. (2010). *The art of tracking animals*. Białowieża, Polen: Mammal Research Institute Polish Academy of Sciences Białowieża.

Svensson, L., Mullaney, K. & Zetterström, D. (2009). *Birds of Europe (2e ed.)*. Londen, Verenigd Koninkrijk: HarperCollins Publishers.

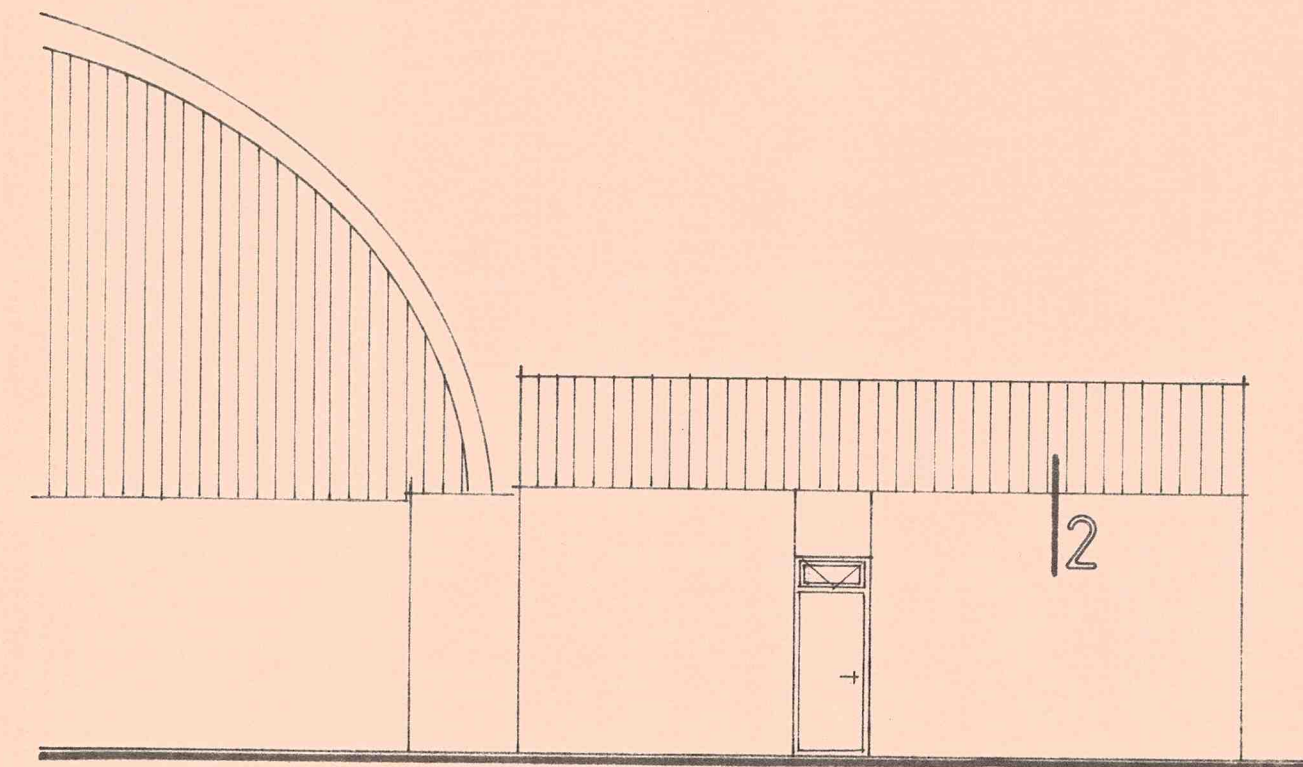
Tolman, T. & Lewington, R. (2008). *Collins Butterfly Guide: The Most Complete Guide to the Butterflies of Britain and Europe*. Londen, Verenigd Koninkrijk: HarperCollins Publishers.

Vogelbescherming Nederland & Stichting Veldonderzoek Flora en Fauna (2007). *Topografische atlas voor flora en fauna van Nederland (1e ed.)*. Papendrecht, Nederland: Mouthaan Grafisch Bedrijf.

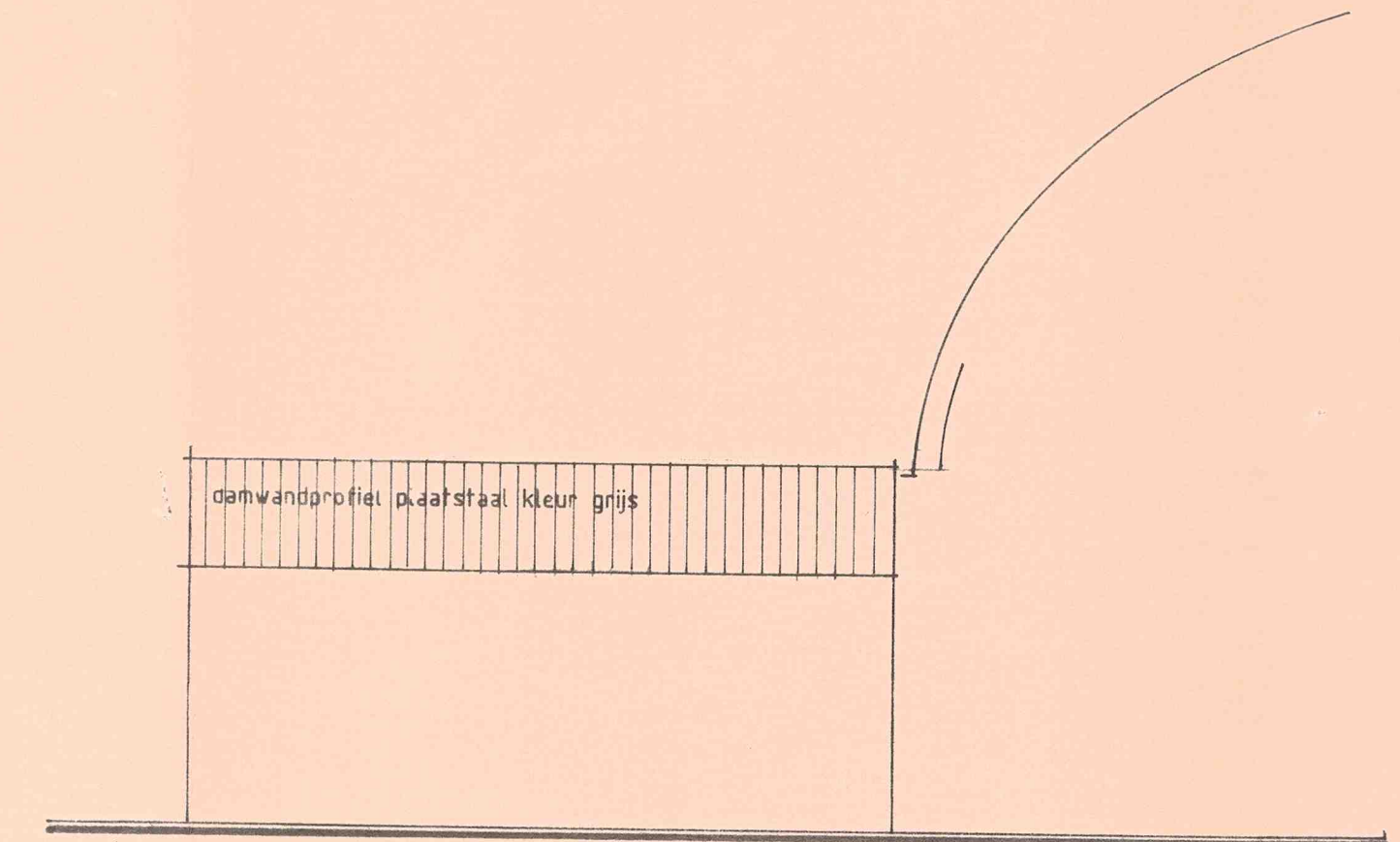

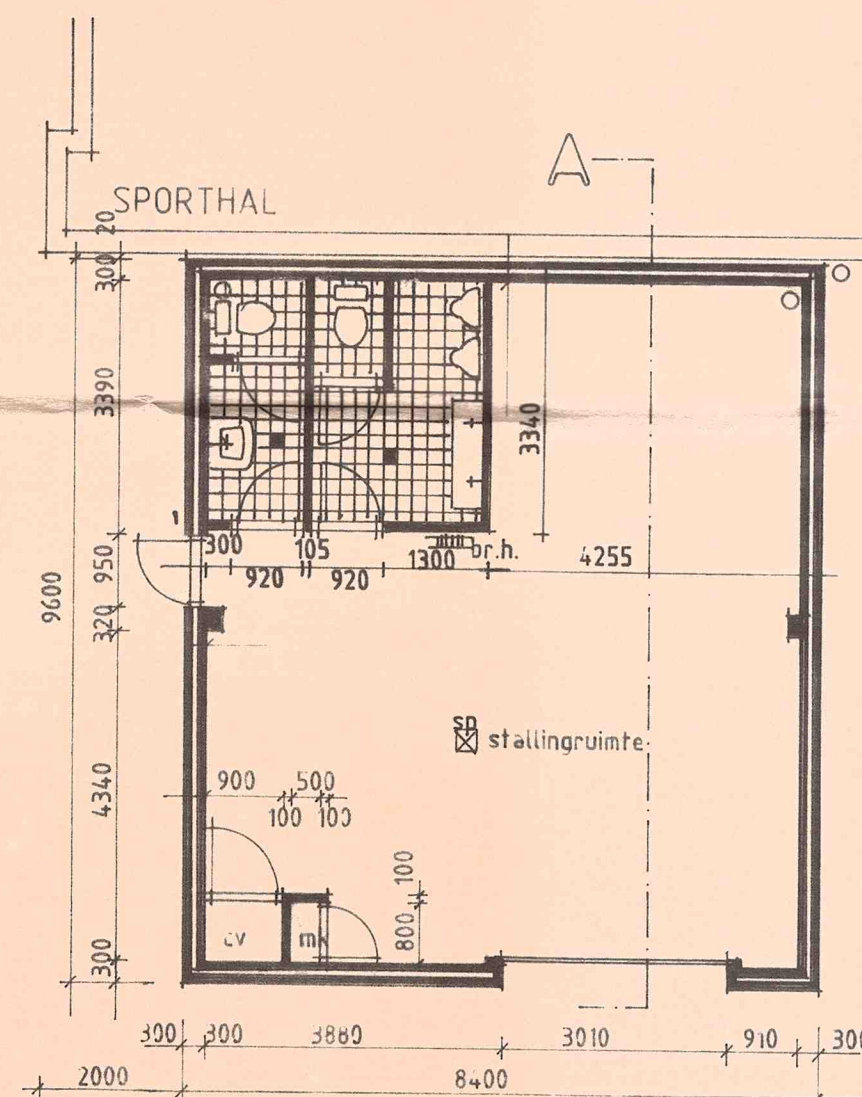
voorgevel

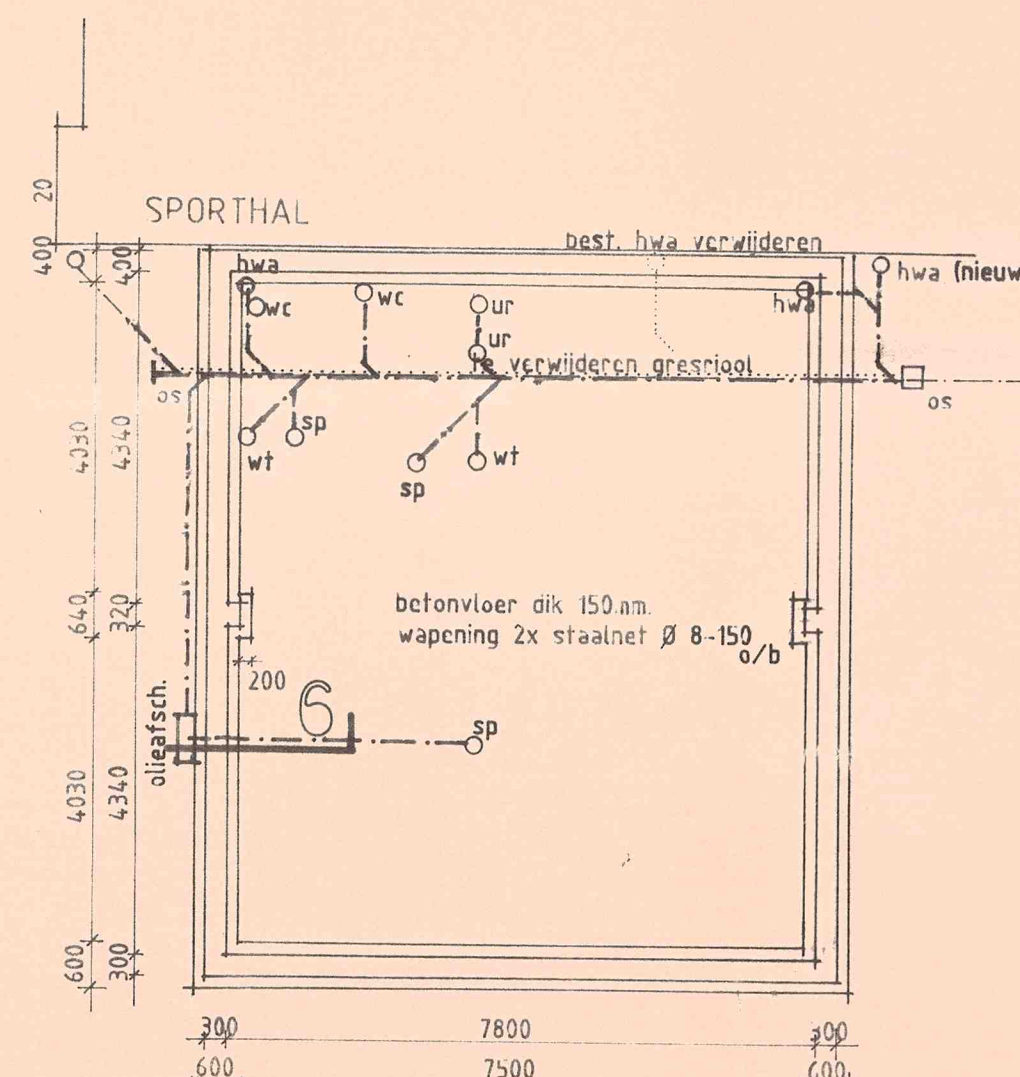
westgevel

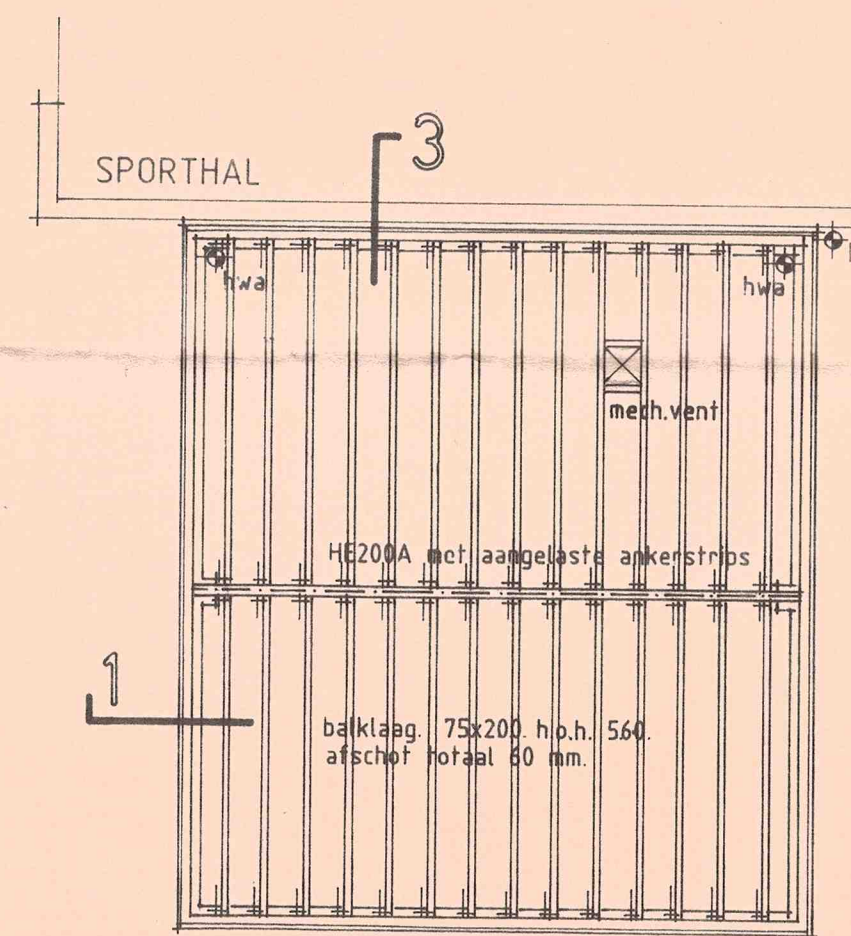
oostgevel

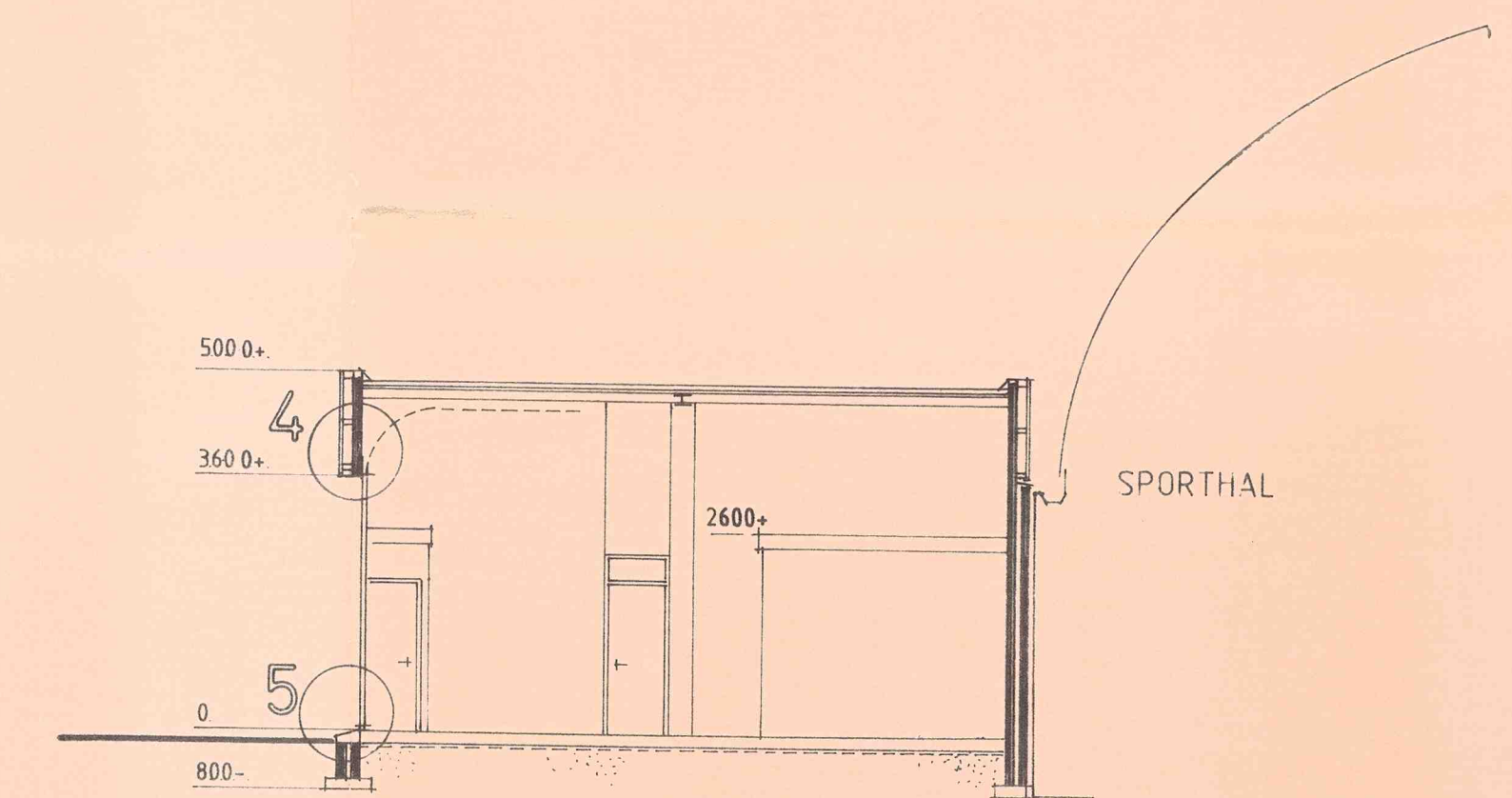
plattegrond

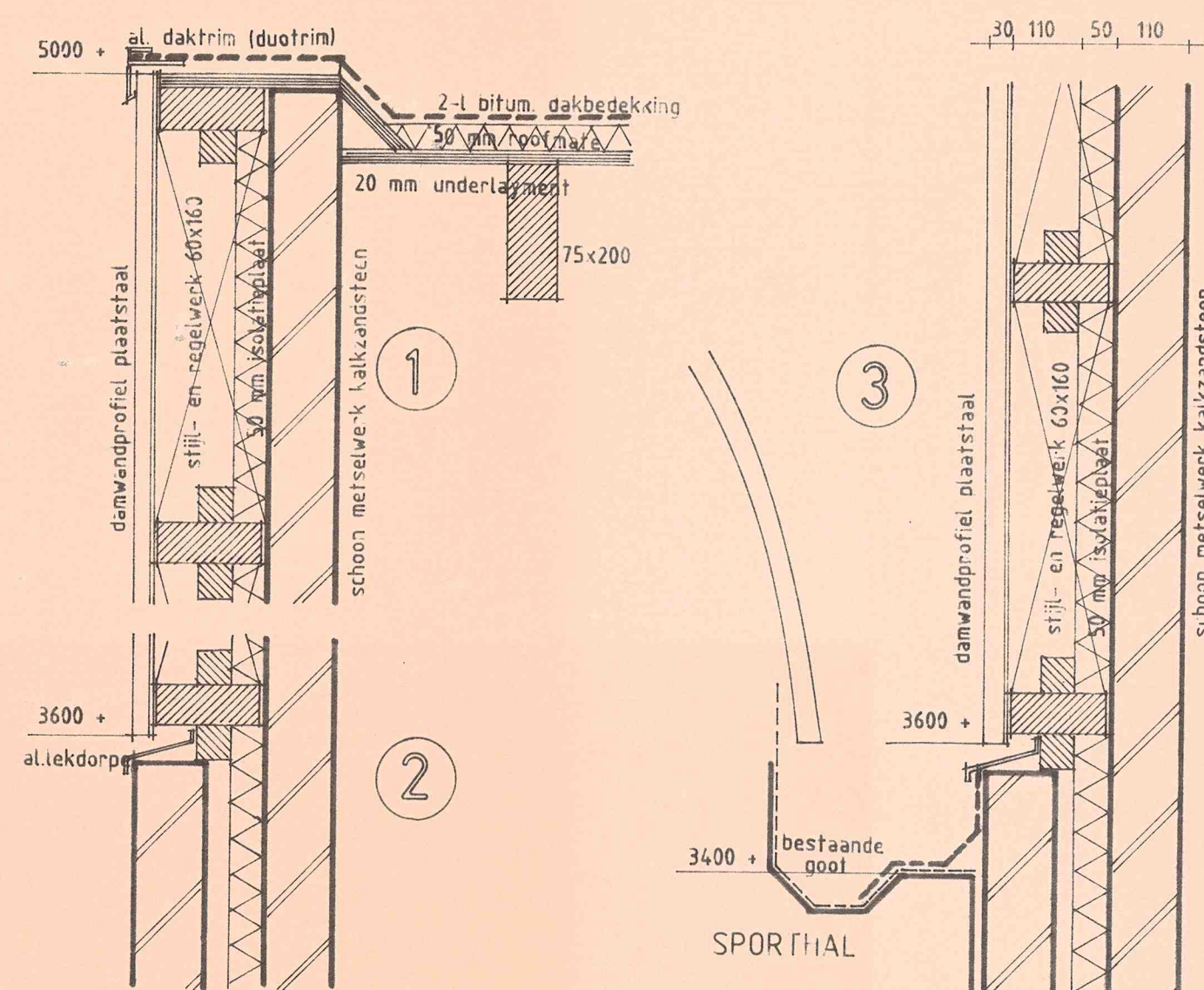
fundering en riolering

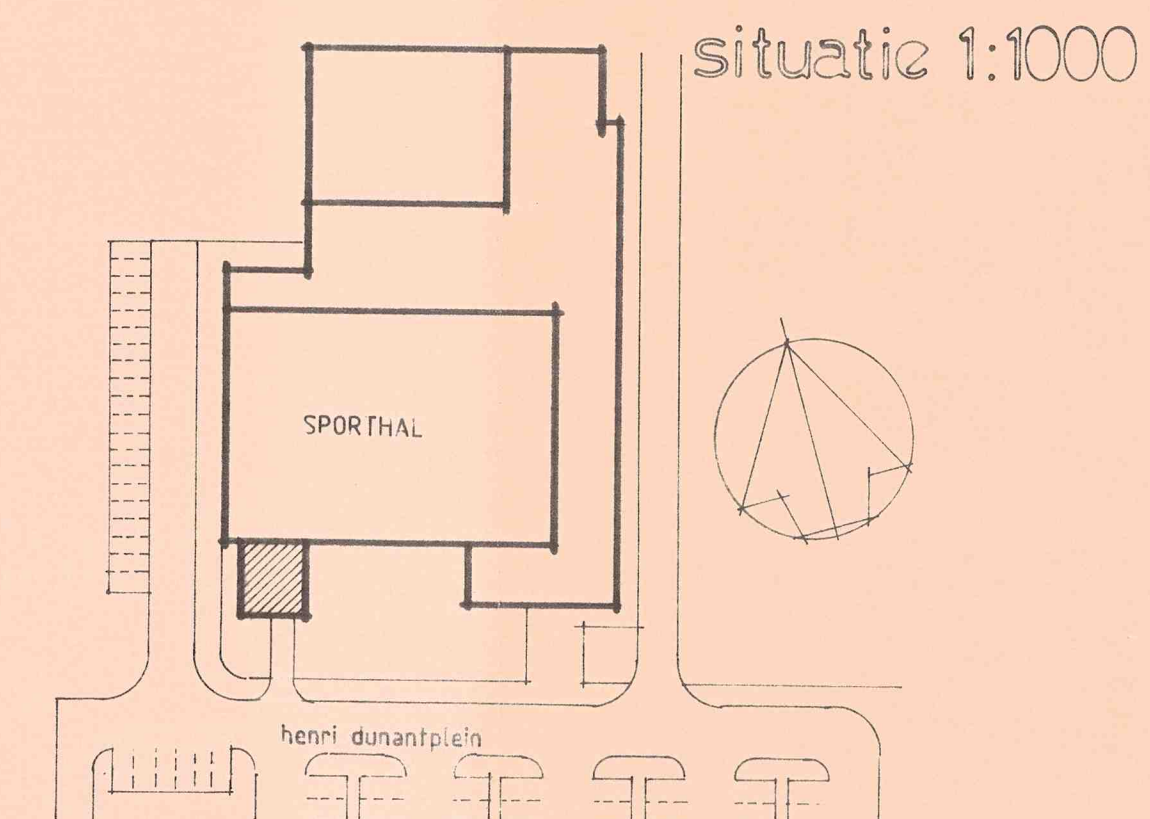
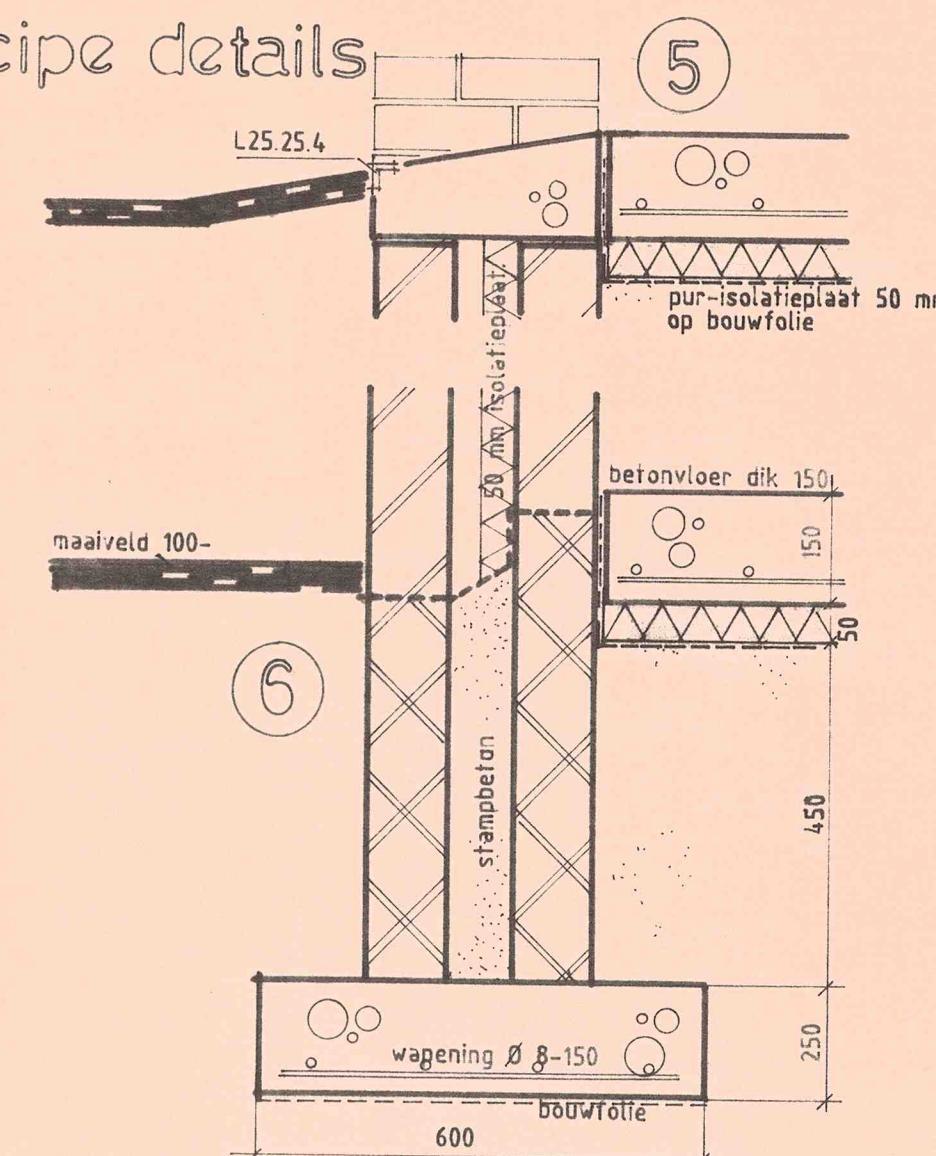
platbalklaag

doorsnede A

principe details

SECTOR OPENBARE WERKEN GEMEENTE DE BILT		soestdijkseweg zuid 173 postbus 300	zuid 173 3720 AH	tel 030-289411 bilthoven
STALLINGRUIMTE BRANDWEER HENRI DUNANTPLEIN DE BILT		schaal : 1 100 / 10	form. : gwr/gc	gew. : 12-8-95
BESTEKTEKENING		getek. : C	tek. nr. : 212 - 02	datum : 18 aug 1993